Hội thảo Ngữ học toàn quốc 2013

Vừa qua, Hội Ngôn ngữ học Việt Nam và Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế đã phối hợp tổ chức *Hội thảo Ngữ học toàn quốc 2013* tại thành phố Huế. Là Hội thảo thường kỳ của Hội Ngôn ngữ học Việt Nam (tiền thân là Hội thảo Ngữ học trẻ), đây là lần thứ 17 những người yêu ngôn ngữ học toàn quốc có dịp gặp gỡ, trao đổi học thuật và chia sẻ kết quả nghiên cứu của mình. Tham dự Hội thảo có đông đảo các nhà khoa học, từ những nhà nghiên cứu lão luyện, gạo cội đến những nhà nghiên cứu trẻ đến từ các viện nghiên cứu, trường đại học trong cả nước. Ngoài ra, Hội thảo còn thu hút sự quan tâm của rất nhiều những người yêu ngôn ngữ học trên toàn quốc.

192 tham luận gửi tới Hội thảo được trình bày tại phiên toàn thể và 6 tiểu ban tương ứng với 6 mảng vấn đề lớn:

Ngôn ngữ học và Việt ngữ học: đề cập đến một số vấn đề đang nổi lên, thu hút sự quan tâm của nhiều nhà nghiên cứu cũng như dư luận xã hội thời gian vừa qua. Điển hình là vấn đề ngôn ngữ của giới trẻ với những phân tích từ nhiều phương diện. Về vấn đề này, đa số các đại biểu đều cho rằng đó chỉ là hiện tượng nhất thời, không thể trở thành xu hướng của cả ngôn ngữ tiếng Việt, và cũng không thể ảnh hưởng đến tương lai của tiếng Việt như một số ý kiến vẫn quan ngại. Một số vấn đề khác cũng được các đại biểu thảo luận sôi nổi như: vấn đề từ vựng, ngữ nghĩa và cấu tạo từ; vấn đề ngữ âm và cách phát âm trên Đài tiếng nói Việt Nam; vấn đề sử dụng từ Hán Việt; vấn đề giao tiếp xưng hô của giới nghệ sĩ; vấn đề tiêu chí nhận diện mù chữ và tái mù chữ;...

Bản ngữ và ngoại ngữ: các tham luận chủ yếu xoay quanh ngôn ngữ học đối chiếu tiếng Việt và tiếng Anh, tiếng Nga, tiếng Trung, tiếng Hàn nhằm nâng cao chất lượng dạy và học ngoại ngữ cũng như dạy tiếng Việt cho người nước ngoài.

Ngôn ngữ các dân tộc thiểu số: các đại biểu chia sẻ kết quả nghiên cứu về ngôn ngữ của một số dân tộc thiểu số như Mông, Sán Dìu, Nùng, Khmer... Biên soạn từ điển đối dịch Việt-dân tộc thiểu số và dân tộc thiểu số-Việt trong bối cảnh xây dựng ngôn ngữ thành văn cho các dân tộc thiểu số cũng là vấn đề thu hút sự quan tâm của Hội thảo.

Ngôn ngữ và văn hoá: tiêu biểu là các tham luận về giao tiếp liên văn hoá; việc truyền thụ văn hoá Việt Nam thông qua nội dung dạy tiếng Việt cho người nước ngoài; về đặc trưng ngôn ngữ trong văn hoá ngoại giao Việt Nam; về ngôn ngữ trong mối quan hệ với cách tri nhận...

Ngôn ngữ với văn chương: tiếp cận nhiều tác phẩm, tác gia từ nhiều phương diện ngôn ngữ học như "Độc tiểu thanh ký" của Nguyễn Du từ góc độ ngôn từ; "Phiên chợ Giát" của Nguyễn Minh Châu từ góc độ chuyển nghĩa từ; Ca từ Trịnh Công Sơn từ góc độ đối cực âm thanh...

Huế học và các phương ngữ Việt: Với chủ trương hỗ trợ, tạo điều kiện và thu hút các nhà nghiên cứu hướng về các địa phương khu vực miền Trung, đặc biệt là thành phố Huế đậm nét văn hoá cổ kính truyền thống, Hội thảo lần này được tổ chức tại Huế thu hút một số lượng đáng kể các tham luận về tiếng Huế và các địa phương lân cận.

HOÀI PHÚC

Hội thảo quốc tế: Chủ quyền đối với quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa - Các khía cạnh lịch sử và pháp lý

Ngày 27/4/2013, tại Quảng Ngãi, Trường Đại học Phạm Văn Đồng tổ chức Hội thảo quốc tế "Chủ quyền đối với quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa - các khía cạnh lịch sử và pháp lý". Tham dự Hội thảo, có hơn 50 đại biểu là các học giả quốc tế, Việt kiều, các chuyên gia nghiên cứu đầu ngành thuộc các trường Đại học, Viện nghiên cứu đến từ Mỹ, Nga, Canada, Thụy Điển, Australia, Ấn Độ, Hàn Quốc, Philippines và đại diện một số bộ, ban, ngành và địa phương trong nước. Mục đích của Hội thảo là làm rõ những cơ sở pháp lý lịch sử về chủ quyền của Việt Nam đối với hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa. Đồng thời, Hội thảo cũng là dịp để trao đổi về phương hướng, giải pháp cho các tranh chấp để biển Đông trở thành vùng biển hòa bình, ổn định và hợp tác.

Hội thảo diễn ra với hai phiên thảo luận, các nhà nghiên cứu và học giả tập trung phân tích các vấn đề liên quan đến 2 chủ đề gồm: 1/ Luật pháp quốc tế đối với vấn đề chủ quyền lịch sử của một quốc gia; 2/ Chủ quyền pháp lý và lịch sử của Việt Nam đối với hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa.

Tại Hội thảo, nhiều báo cáo tham luận đã đưa ra các bằng chứng, căn cứ pháp lý và lịch sử khẳng định chủ quyền của Việt Nam đối với hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa. Đồng thời chỉ rõ Trung Quốc không có các chứng cứ để khẳng định chủ quyền của họ đối với hai quần đảo này, bởi các bản đồ và tài liệu lịch sử chính thức của Trung Quốc thời nhà Minh và nhà Thanh cho thấy, lãnh thổ của Trung Quốc kết thúc tại đảo Hải Nam.

Tham luận của các tác giả đã phân tích các khía cạnh của luật pháp quốc tế liên quan đến thụ đắc lãnh thổ. Theo đó, có thể kết luận rằng, Việt Nam đã xác lập và thực thi chủ quyền đối với hai quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa một cách hòa bình, liên tục phù hợp với luật pháp quốc tế.

Các đại biểu nhấn mạnh, Việt Nam có những văn bản pháp lý khẳng định các Nhà nước Việt Nam đã xác lập, thực thi chủ quyền đối với hai quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa ít nhất từ thế kỷ XVII. Bên cạnh đó, các đại biểu cho rằng, quan điểm pháp lý, nguyên tắc pháp lý mà Việt Nam dựa vào để khẳng định chủ quyền của mình đối với quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa theo nguyên tắc chiếm hữu thực sự, đó là Nhà nước Việt Nam - nhà nước đầu tiên trong lịch sử đã giữ vững và thực thi chủ quyền đối với hai quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa từ khi hai quần đảo này còn là vùng đất vô chủ.

Các học giả đều phê phán yêu sách phi lý "đường lưỡi bò" ở biển Đông của Trung Quốc cũng như việc Trung Quốc thành lập cái gọi là "thành phố Tam Sa" và đang ráo riết triển khai các hoạt động củng cố "Tam Sa" là vi phạm đối với chủ quyền của Việt Nam và nhằm khống chế kiểm soát biển Đông, đe dọa hòa bình, ổn định và an ninh an toàn hàng hải ở biển Đông.

Kết thúc Hội thảo, các đại biểu nhất trí cho rằng, hòa bình ổn định, bảo đảm tự do, an ninh an toàn hàng hải ở Biển Đông là lợi ích chung của các nước trong và ngoài khu vực. Các Quốc gia ven biển Đông cần tuân thủ luật pháp quốc tế, Công ước của Liên Hợp Quốc về Luật biển 1982, thực hiện đầy đủ và nghiêm túc Tuyên bố về ứng xử của các bên ở

biển Đông và sớm xây dựng bộ quy tắc ứng xử ở biển Đông.

TV.

Hội thảo khoa học quốc tế "Tư tưởng triết học và giáo dục của Trần Đức Thảo"

Ngày 07/5/2013, tại Hà Nội, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội chủ trì tổ chức Hội thảo khoa học quốc tế "Tư tưởng triết học và giáo dục của Trần Đức Thảo". Hội thảo là hoạt động thiết thực kỷ niệm 95 năm sinh và 20 năm ngày mất của GS. Trần Đức Thảo. Tham dự Hội thảo có các đại diện của Trung ương, bộ ngành, đại diện các cơ quan, viện nghiên cứu, trường đại học trong nước, nhà khoa học, các thày cô giáo, cán bộ nghiên cứu các ngành khoa học xã hội, sinh viên Trường Đại học Sư phạm Hà Nội cùng nhiều đại biểu quốc tế.

GS. Trần Đức Thảo sinh ra trong bối cảnh đất nước bị đô hộ bởi thực dân Pháp. Bằng ý chí tự cường và tinh thần quả cảm, ông đã vượt lên khỏi những mặc cảm của người dân mất nước, tu trí học tập và quyết tâm đạt tới đỉnh cao văn hóa để qua đó thể hiện trí tuệ và bản lĩnh dân tộc. Với trách nhiệm của một công dân yêu nước, Trần Đức Thảo sẵn sàng từ bỏ con đường vinh hoa để trở về chung sức cùng nhân dân thực hiện cuộc kháng chiến thần thánh, trường kỳ, góp phần làm nên kỳ tích của ngày hôm nay 59 năm về trước - ngày 07/5/1954 - Chiến thắng Điện Biên Phủ lịch sử.

GS. Trần Đức Thảo là một trong những người tích cực xây dựng nền giáo dục đại học của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Với nền tảng tri thức tiếp thu được từ tinh hoa của tư tưởng triết học nhân loại, tiếp cận sâu sắc những giá trị của chủ nghĩa duy vật biện chứng, ông đã có nhiều đề xuất trong việc nghiên cứu và giảng dạy các môn khoa học xã hội và nhân văn.

GS. Trần Đức Thảo là một trong những người sáng lập Đại học Sư phạm Văn khoa - tiền thân của Trường Đại học Sư phạm Hà Nội. Những đóng góp của GS. trong nghiên cứu và giảng dạy các môn Triết học, Sử học, Tâm lý học, Ngôn ngữ học,... đã được khẳng định ở những công trình khoa học mà tầm vóc của nó được xem là tiêu biểu cho trí tuệ Việt Nam và có ảnh hưởng tới tư tưởng triết học phương Tây hiện đại, đặc biệt là ở Pháp. Cho tới nay, nghiên cứu tư tưởng của triết gia Trần Đức Thảo vẫn đang là mối quan tâm của giới khoa học Việt Nam và thế giới.

Ban tổ chức Hội thảo nhận được hơn 70 báo cáo khoa học của các học giả, trong đó có 8 báo cáo của các học giả nước ngoài và 68 báo cáo của các học giả trong nước, tập trung vào ba chủ đề lớn: 1/ Con người và sự nghiệp của GS. Trần Đức Thảo; 2. Tư tưởng Triết học của GS. Trần Đức Thảo; 3/ Các lĩnh vực khoa học khác trong tư tưởng của GS. Trần Đức Thảo.

Sau bốn phiên thảo luận của Hội thảo, các đại biểu cùng thống nhất rằng:

- GS. Trần Đức Thảo là nhà trí thức chân chính có tinh thần dân tộc sâu sắc, nhà triết học lỗi lạc của Việt Nam và có ảnh hưởng rõ rệt đối với nền triết học Pháp và phương Tây thế kỷ XX. GS. là nhà văn hóa, nhà giáo dục mẫu mực về tình yêu khoa học và nhân cách sư phạm với những đóng góp to lớn về tư tưởng trên nhiều lĩnh vực như Triết học, Nhân học, Lịch sử, Ngữ văn học, Tâm lý học,...

(xem tiếp trang 18)